

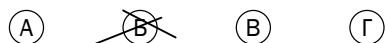
ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

4 септември 2009 г. – Вариант 1

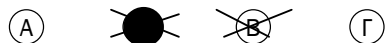
УВАЖАЕМИ ЗРЕЛОСТНИЦИ,

Тестът по география и икономика съдържа **30 задачи** с избираем отговор, две практически задачи и задача за написване на писмена разработка.

Първите 30 задачи (от 1. до 30. включително) в теста са от затворен тип с четири възможни отговора, обозначени с главни букви от А до Г, от които само един е верен. Отговорите на тези задачи отбелязвайте със син/черен цвят на химикалката в **листа за отговори**, а не върху тестовата книжка. Отбелязвайте верния отговор със знака **X** в кръгчето с буквата на съответния отговор. Например:

Ако след това прецените, че първоначалният отговор не е верен и искате да го поправите, запълнете кръгчето с грешния отговор и отбележете буквата на друг отговор, който приемате за верен. Например:

За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор. Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е отбелязана със знака X.

Отговорите на задачите със свободен отговор (от 31. до 36. включително) се отбелязват в предоставения **свитък за свободните отговори**. Четете внимателно инструкциите!

Отговорите на **практическите задачи (37. и 38.)** попълвайте в предоставения **свитък за свободните отговори**.

Писмената разработка върху география на България напишете в **свитъка за свободните отговори** на предвиденото за това място.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. Радиационен баланс наричаме:

- А) разликата между пряката и разсеяна в атмосферата слънчева радиация
- Б) погълнатата от земната повърхност слънчева радиация
- В) разликата между сумарната слънчева радиация, погълната от земната повърхност и ефективното излъчване
- Г) абсорбираната от атмосферата слънчева радиация

2. Коя природна зона е разположена на север и на юг от влажните екваториални гори?

- А) савани
- Б) степи
- В) тайга
- Г) тундра

3. Рурски, Кузнецки, Апалачки са големи басейни за добив на:

- А) морска сол
- Б) нефт
- В) въглища
- Г) медни руди

4. При коя от двойките "процес – форми на релефа" има несъответствие?

- А) дейност на течащата вода – проломи
- Б) химично действие на водата – пещери
- В) дейност на океанската и морската вода – морени
- Г) дейност на вятъра – дюни

5. С ниска степен на урбанизираност се характеризира:

- А) Южна Европа
- Б) Австралия
- В) Източна Африка
- Г) Северна Америка

6. Организацията НАФТА включва държави от географския регион на:

- А) Северна Америка
- Б) Югоизточна Азия
- В) Австралия и Океания
- Г) Източна Европа

7. В коя от посочените групи страни са включени само федеративни страни, според вътрешното им административно устройство?

- А) Бразилия, Индия, САЩ
- Б) Норвегия, Швеция, Франция
- В) Япония, Дания, Аржентина
- Г) Италия, Испания, Австрия

8. Свободно движение на стоки, услуги, капитали и работна сила се извършва между страните членки на:

- А) ОПЕК
- Б) НАТО
- В) ООН
- Г) ЕС

9. Факторите, които позволяват на хората да произвеждат повече, по-разнообразни и по-качествени стоки и услуги за по-кратко време са:

- А) природни
- Б) политически
- В) демографски
- Г) научно-технически

10. В кои държави на Латиноамериканския регион овцевъдството заема водещо място в животновъдството и селскостопанската продукция?

- А) Колумбия и Еквадор
- Б) Мексико и Гватемала
- В) Аржентина и Уругвай
- Г) Куба и Ямайка

11. Коя от посочените държави НЕ попада в Западноевропейския регион?

- А) Дания
- Б) Белгия
- В) Полша
- Г) Австрия

12. Според кой международен договор на България е отнет излазът на Егейско море, а територията ѝ остава 103 000 кв. км.?

- А) Санстефански
- Б) Берлински
- В) Букурещки
- Г) Ньойски

13. ГКПП Станке Лисичково (Логодаж) се намира на границата с:

- А) Македония
- Б) Сърбия
- В) Гърция
- Г) Турция

14. Преобладаващият тип релеф в България е:

- А) низинен
- Б) среднопланински
- В) нископланински
- Г) равнинно-хълмист

15. Къде е измерена най-ниската средногодишна температура в България (-3°C)?

- А) град Трън
- Б) връх Мусала
- В) град Кнежа
- Г) връх Ботев

16. В коя климатична област на България попадат Сакар и Дервенските възвишения?

- А) умереноконтинентална
- Б) континентално-средиземноморска
- В) черноморска
- Г) преходноконтинентална

17. Речни и морски води се смесват в:

- А) езеро Сребърна
- Б) Варненско езеро
- В) Дуранкулашко езеро
- Г) Рабишко езеро

18. Кои почви са типични за Предбалкана?

- А) планинско-ливадни
- Б) сиви горски
- В) канелени горски
- Г) смолници

19. Отбележете характерният за планината Странджа растителен вид:

- А) конски кестен
- Б) иглика
- В) зеленика
- Г) бряст

20. За коя природна област на България са типични асиметричните и каньоновидни долини, лъсовите плата и суходолия?

- А) Горнотракийска низина
- Б) Предбалкан
- В) Дунавска равнина
- Г) Пирин

21. Посочете демографският процес, който НЕ води до намаляване броя на населението в България:

- А) ниска раждаемост
- Б) външни миграции
- В) вътрешни миграции
- Г) застаряване на населението

22. Отбележете градът, който е основан от римляните?

- А) Созопол
- Б) Варна
- В) Стара Загора
- Г) Видин

23. Кой от факторите е водещ за териториалното разположение на шивашката промишленост?

- А) броят на работната сила
- Б) суровинният фактор
- В) екологичният фактор
- Г) гъстотата на селищната мрежа

24. При коя от двойките “район – специализация в растениевъдството” има несъответствие?

- А) Карловска котловина– памук
- Б) Добруджа – пшеница
- В) Източни Родопи – тютюн
- Г) Пловдивско поле – домати

25. Най-голям дял от площите заети с трайни насаждения се падат на:

- А) ябълките
- Б) кайсиите
- В) прасковите
- Г) черешите

26. Кой град НЕ е център на земеделско машиностроене?

- А) Карлово
- Б) Русе
- В) Ямбол
- Г) Бургас

27. Големи центрове на мелничарската промишленост са:

- А) Перник, Кюстендил, Благоевград
- Б) Бургас, Сливен, Ямбол
- В) Ловеч, Троян, Тетевен
- Г) Габрово, Велико Търново, Трявна

28. В кой от посочените икономически региони се намират около 70% от запасите на лигнитни въглища?

- А) Източен Тракийско-Родопски
- Б) Югозападен
- В) Западен Тракийско-Родопски
- Г) Северен Централен

29. В кой икономически регион са разположени старите български столици Плиска и Велики Преслав?

- А) Североизточен Придунавски
- Б) Североизточен Приморски
- В) Югоизточен
- Г) Северен Централен

30. На територията на кой икономически регион са разположени общините Карлово, Хисаря и Кричим?

- А) Северен Централен
- Б) Източен Тракийско – Родопски
- В) Западен Тракийско – Родопски
- Г) Югозападен

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. В свитъка за свободните отговори напишете наименованието на региона, за който се отнася следната характеристика.

„Регионът разполага с огромен природноресурсен потенциал. В него се намират едни от най-богатите, но и най-бедни страни в света. В някои от тях успешно се провежда политика по ограничаване на раждаемостта.“

32. В свитъка за свободните отговори напишете пропуснатият икономически показател.

Пазарната стойност на всички стоки и услуги произведени в една страна за една година се нарича.....

33. В свитъка за свободните отговори напишете кой вид транспорт се използва само за превоз на суровини и продукти?

34. В свитъка за свободните отговори напишете за коя климатична област в България се отнася описанието:

„Режимът на валежите се характеризира с есенно-зимен максимум и летен минимум. Температурната амплитуда е 21-22 градуса. Средната януарска температура е $+2^{\circ}\text{C}+3^{\circ}\text{C}$. Преобладаващите ветрове са югозападни, северозападни и южни.“

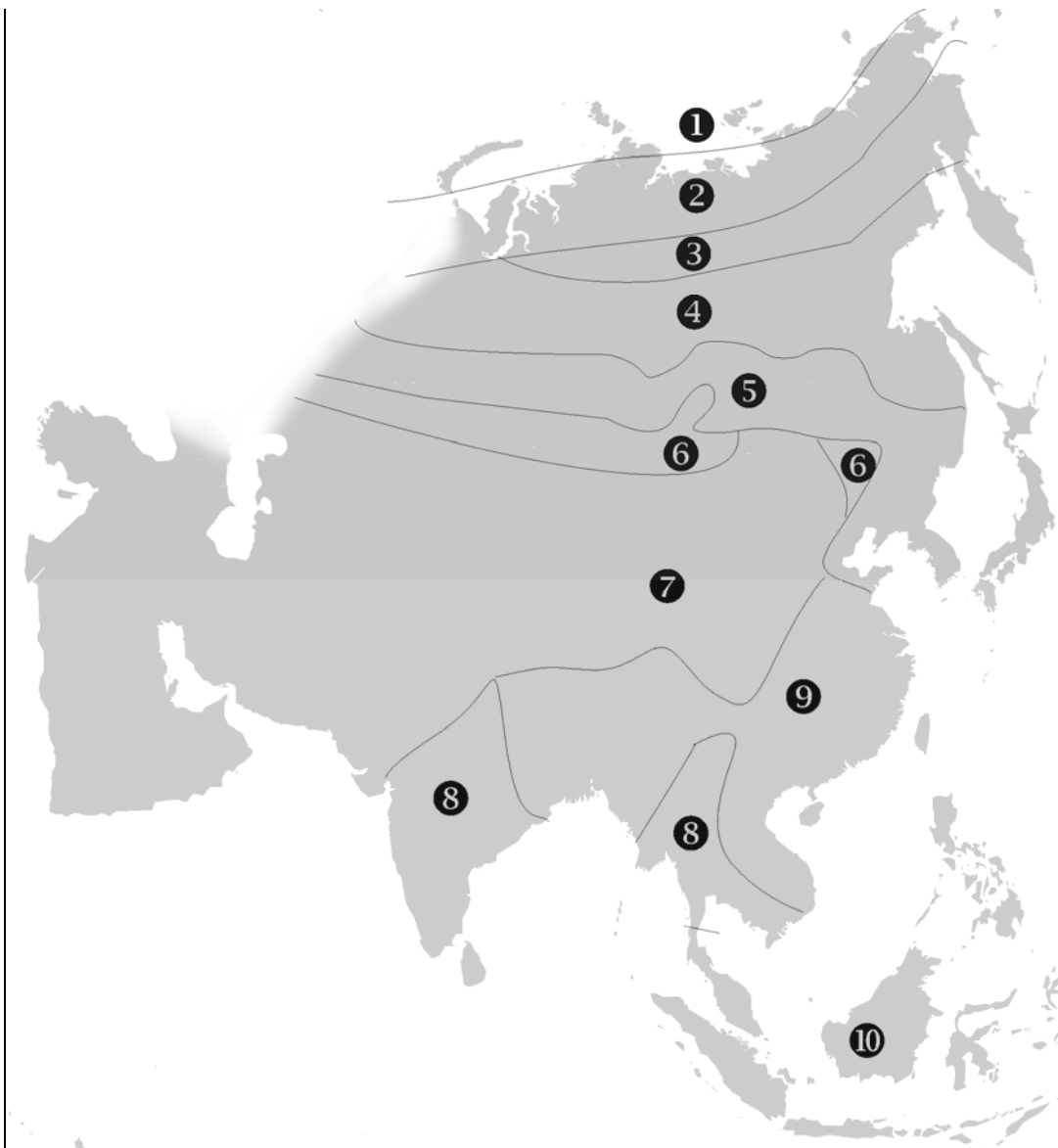
35. В свитъка за свободните отговори напишете основната административно-териториална единица в България, в която са осъществява местното самоуправление.

36. В свитъка за свободните отговори напишете кой икономически регион в България е специализиран в производството на минерални торове, сода, кораби, стъкларски и порцеланови изделия?

На практическите задачи 37. и 38. вкл. отговорете в свитъка за свободните отговори!

37. Практическа задача по география на света

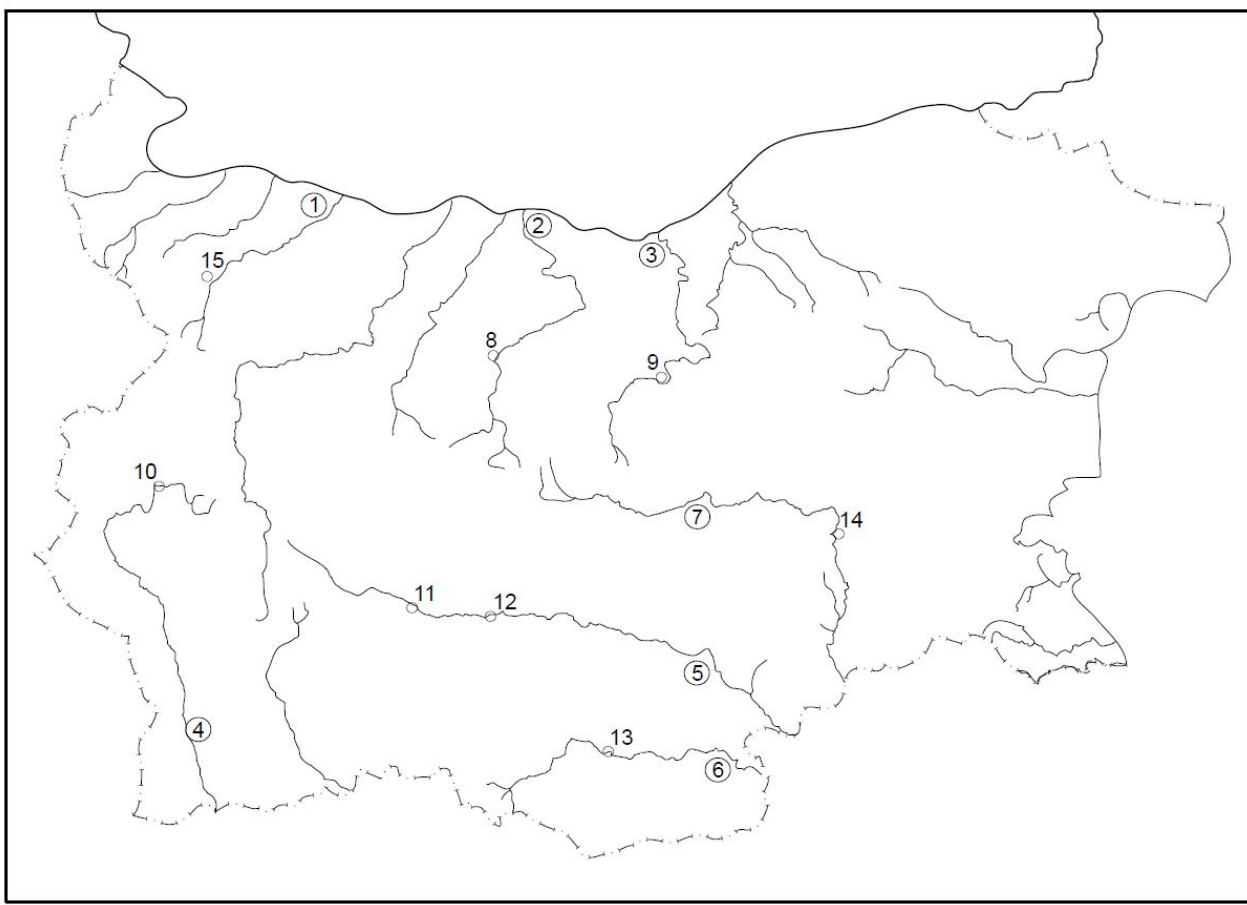
На картосхемата с номера от 1 до 10 са обозначени природните зони на континента Азия. В свитъка на свободните отговори срещу номера от 1 до 10 вкл. запишете името на съответната природна зона.

38. Практическа задача по география на България

Практическа задача по география на България

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1 до 7 вкл. напишете имената на реките, а срещу номера от 8 до 15 вкл. напишете имената на областните градове, отбелязани на картосхемата на България.

Писмената разработка напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място!

Географско положение на България

А) Същност и значение

Б) Характеристика и оценка на видовете географско положение

- астрономическо географско положение
- природногеографско положение
- икономгеографско положение
- политикогеографско положение

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

4 септември 2009 г.

ВАРИАНТ № 1

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	В	1
2.	А	1
3.	В	1
4.	В	1
5.	В	1
6.	А	1
7.	А	1
8.	Г	1
9.	Г	1
10.	В	1
11.	В	1
12.	Г	1
13.	А	1
14.	Г	1
15.	Б	1
16.	Б	1
17.	Б	1
18.	Б	1
19.	В	1
20.	В	1
21.	В	1
22.	Г	1
23.	А	1
24.	А	1
25.	А	1
26.	Г	1
27.	Б	1
28.	А	1
29.	Б	1
30.	В	1

31. Азиатски регион - 2 точки
32. Брутен вътрешен продукт - 1 точки
33. тръбопроводен транспорт – 2 точки
34. континентално-средиземноморска област – 2 точки
35. община – 2 точки
36. Североизточен Приморски регион – 1 точка

37. Практическа задача по *география на света* – 10 точки

1. Полярни пустини
2. Тундра
3. Лесотундра
4. Тайга
5. Смесени и широколистни листопадни гори
6. Лесостепи и степи
7. Пустини и полупустини
8. Савани
9. Сезонно влажни гори
10. Влажни тропични гори

38. Практическа задача по *география на България* – 15 точки

1. р. Огоста
2. р. Осъм
3. р. Янтра
4. р. Струма
5. р. Марица
6. р. Арда
7. р. Тунджа
8. Ловеч
9. Велико Търново
10. Перник
11. Пазарджик
12. Пловдив
13. Кърджали
14. Ямбол

15. Монтана

Писмена разработка върху география на България – 35 точки

Географско положение на България

А) Същност и значение – 5 точки

Б) Характеристика и оценка на видовете географско положение – 30 точки

- астрономическо географско положение – **5 точки**
- природногеографско положение - **10 точки**
- икономгеографско положение - **10 точки**
- политикогеографско положение – **5 точки**